

memo

Aan : Gemeenteraad Edam-Volendam
Van : wethouders D. Dijkshoorn en A. Bootsman-Tol
Datum : 19 februari 2024
Betreft : verwerpen besluit GR Twiske-Waterland door gemeenteraad Waterland

Inleiding

Alle deelnemers van de Gemeenschappelijke Regeling recreatieschap Twiske Waterland hebben de afgelopen periode de wijziging Gemeenschappelijke regeling, ter instemming en de mogelijkheid tot zienswijze Verordening financieel beheer en mogelijkheid tot zienswijze kadernota 2025 ter instemming voorgelegd gekregen. Dit voorstel ligt voor aan de gemeenteraad van Edam-Volendam op 29 februari a.s.

De Gemeente Amsterdam, Wormerland, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend en Zaanstad hebben reeds ingestemd en een positieve zienswijze ingediend.

Amendement Gemeente Wormerland

Gemeente Wormerland was van plan om een amendement in te dienen maar die heeft op basis van het preadvies van het recreatieschap het amendement ingetrokken. Onderstaand ontvangt u de toelichting/preadvies waarin duidelijk wordt wat wel en niet kan met de voorgestelde wijziging van de GR Twiske-Waterland. Het is van belang om te weten wat de gevolgen van een eventuele verwerping van de GR-wijziging behelst.

Gemeente Waterland verwerpt besluit

Gemeente Waterland heeft echter in haar raadsvergadering van 1 februari jl. het besluit verworpen. Echter dit besluit bevatte alleen instemmen met de zienswijze brief en niet zoals in het raadsvoorstel staat instemmen met aanpassing GR en positieve zienswijze verordening financieel beheer. Het voorstel was dus niet conform het besluit.

Waarom heeft de Gemeenteraad Waterland het besluit verworpen?

Zoals bekend is er een regionale WG-afsprakenkader opgericht en vanuit daar zijn aanbevelingen gedaan aan het recreatieschap. Vanuit Edam-Volendam zaten de raadsleden Jan Koning, Emile Karregat en Quinty van der Zee in deze werkgroep. Deze aanbevelingen zijn eind oktober/november aan het recreatieschap gestuurd en het recreatieschap heeft hierop gereageerd dat zij niet alle aanbevelingen overnemen (mede omdat e.e.a. al klaar was).

Van de gemeenten die in de werkgroep zaten is alleen Waterland degene die niet akkoord gaat met deze uitleg. De andere gemeenten hebben reeds ingestemd

Vervolg

Na een gesprek met de projectmanager van het recreatieschap geeft hij aan dat het recreatieschap contact opneemt met Waterland om na te gaan of en hoe ze dit proces tot een goed einde kunnen brengen. De Griffie van Waterland geeft aan dat er binnen de organisatie en ook met het recreatieschap al overleg is over hoe dit nou moet worden geïnterpreteerd en wat nu de beste vervolgstap is.

Wij adviseren uw gemeenteraad dan ook om, na deze uitleg, in te stemmen met het raadsvoorstel en het raadsbesluit.

Preadvies inzake amendement wijziging GR, vergadering raad Wormerland
19 december 2023

Hierbij een uitgebreid preadvies inzake het amendement op de wijziging Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Twiske-Waterland. Het doel is om ervoor te zorgen dat het ingediende amendement niet wordt aangenomen. Het advies is dan ook (sterk) ontraden. Zie uitleg hieronder.

1. Het recreatieschap Twiske-Waterland is een zogeheten ‘gemengde regeling’ van de gemeenteraden en provinciale staten. In tegenstelling tot bijvoorbeeld ‘collegeregelingen’ is de voorgestelde GR-wijziging niet vatbaar voor zienswijzen en amendementen. Alle deelnemers zijn “eigenaren” van de GR en dienen daarom hetzelfde besluit te nemen.
2. De voorgelegde wijzigingen van de GR Twiske-Waterland zijn het resultaat van een tweetal consultaties in november 2022 waarvoor alle leden van raden en staten waren uitgenodigd. Dit heeft geleid tot de ‘bouwstenen notitie’ die vervolgens naar alle raden en staten is gestuurd. En ook onderdeel is van de toelichting bij de GR-wijzigingen zoals toegezonden naar de Griffie/raad van Wormerland.
3. Ten tijde dat het AB van Twiske-Waterland (op 14 juli jl.) besloot om de GR-wijzigingen en ontwerp Verordening financieel beheer vrij te geven voor besluitvorming, resp. voor zienswijzen van de raden en staten, was bij geen van de betrokkenen (bestuurders en RNH) bekend dat er een (Zaanse) “regionale werkgroep verbonden partijen” bestaat die advies uitbrengt naar enkele betrokken gemeenteraden.
4. Gemeente Amsterdam en provincie Noord-Holland zijn niet (tijdig) in kennis gesteld van deze regionale werkgroep en van het advies, en zijn ook niet gebonden aan dit advies.
5. Het voorgaande impliceert dat niet alle deelnemers van het recreatieschap gebonden zijn aan het advies van de regionale werkgroep en de besluiten die hierover in afzonderlijke gemeenteraden zijn genomen.
6. Om die reden is het recreatieschap Twiske-Waterland niet gebonden aan het advies van de regionale werkgroep.

Bovendien:

7. De opbrengst van deze regionale werkgroep arriveerde op 7 november bij RNH waarna dit kort erna ook ter sprake is gebracht in het bestuur van Twiske-Waterland. De thans voorliggende GR-wijziging en de ontwerp verordening FB zijn reeds op 14 juli in het AB van Twiske-Waterland besproken en vrijgegeven voor verdere behandeling door de deelnemers (raden en staten). Medio augustus zijn alle documenten voor behandeling toegezonden naar de raden en staten.
8. Het voorgaande maakt duidelijk dat er geen rekening kon en kan worden gehouden met het voorliggende advies van de regionale werkgroep verbonden partijen.
9. Het aannemen van dit amendement (voorwaardelijke toestemming?) leidt effectief tot een ‘nee’ van de betreffende gemeente(n) waardoor de GR-wijziging geen doorgang vindt en de deelnemers opnieuw (via AB recreatieschap) tot overeenstemming moeten zien te komen over de nieuwe tekst van de gewijzigde GR Twiske-Waterland.
In dat geval zal door de Zaanse deelnemer(s) in het bestuur van het recreatieschap met het oog op ‘bestuurlijke hygiëne’ aan Amsterdam en de provincie moeten worden uitgelegd waarom deze weg is bewandeld en waarom zij, i.c. het recreatieschap Twiske-Waterland, inhoudelijk gebonden zijn aan het amendement, dan wel aan het advies van de regionale werkgroep verbonden partijen.

N.B.: Provincie en Amsterdam hebben inmiddels het besluitvormingsproces doorlopen. Dat geldt ook voor Zaanstad waar deze inhoudelijke punten van het amendement niet zijn meegenomen!

Inhoudelijke reactie op amendement:

1. Met de huidige GR-wijziging zijn onder **artikel 3 lid 6** de volgende zienswijzen verplicht opgenomen:
 - Het opstellen dan wel aanpassen van beleidsplannen
 - Het algemeen bestuur kan bij andere besluiten bepalen of zienswijzen worden gevraagd

Deze bepalingen (kunnen) voorzien in wat met het amendement (punt 1.) wordt beoogd. Bovendien bevat de tekst van het amendement meerdere bijvoeglijke naamwoorden ('belangrijke', 'groot') die als kwalificaties subjectief toepasbaar zijn. Hoe en door wie worden deze kwalificaties ('groot maatschappelijk belang', 'belangrijke beleidswijzigingen' en 'groot financieel belang') gewogen en beoordeeld?

2. **Artikel 31 (Evaluatie regeling)** is bewust breed geformuleerd en impliceert daarom ook de evaluatie over de frequentie van de actieve informatieplicht en de zienswijzen over de aangewezen besluiten. Het expliciet verwoorden van deze aspecten heeft geen meerwaarde. Als "eigenaren van de GR" zullen de raden en staten direct betrokken zijn bij de evaluatie en kunnen zij alle aspecten die behoren tot hetgeen is benoemd in lid 2a en 2b meenemen in de evaluatie. Daartoe behoren ook de informatieplicht en de zienswijzen. Raden en staten zitten zelf aan het stuur wat betreft de evaluatie...
3. **Artikel 17 (informatieverstrekking)** bevat in lid 4 een bepaling over verlangde informatie die vanuit de deelnemers aan het recreatieschap worden verstrekt (omtrekt plannen en maatregelen die voor het recreatieschap van belang zijn). De tekst van het amendement (onder 3.) zou dan betekenen dat de deelnemers elkaar informeren over belangrijke ontwikkelingen. Is dat inderdaad de strekking?
Gelet op het advies van de regionale werkgroep wordt hier waarschijnlijk bedoeld dat het bestuur van Twiske-Waterland de raden actief (1x per kwartaal) informeert over belangrijke ontwikkelingen. In dat geval hoort dit niet bij lid 4 te staan maar bij lid 1 of lid 3 van artikel 17.
Bovendien: Ook hier is het de vraag wat onder 'belangrijke ontwikkelingen' moet worden verstaan. Belangrijk voor wie, en wie bepaalt dat dan?

De informatiebehoefte verschilt per deelnemer. Provincie en Amsterdam hebben te kennen gegeven niet elk kwartaal door het bestuur geïnformeerd te willen worden. Het genereert namelijk te veel bestuurlijke drukte en legt tegelijkertijd een te groot beslag op de beschikbare ambtelijke capaciteit. Artikel 17 in de voorgestelde GR-wijziging dekt alle (gedeelde) behoeften van de (gezamenlijke) deelnemers. Daarbij: **Artikel 17 lid 3 biedt aan elke afzonderlijke gemeente (of raadsleden) de mogelijkheid om op elk moment specifieke of bepaalde informatie op te vragen.** Feitelijk strookt dit met het uitgangspunt dat is verwoord in lid 1:

"Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, de voorzitter en commissies geven de raden en Provinciale Staten alle inlichtingen die de raden onderscheidenlijk Provinciale Staten nodig hebben voor de uitoefening van hun taken."

Het staat de gemeenteraad vrij om haar bestuurder op elk moment te bevragen over ontwikkelingen in het recreatieschap. Dat kan bijvoorbeeld aan de hand van alle gepubliceerde bestuursstukken die feitelijk inzage geven in alle (belangrijke) ontwikkelingen.

Tenslotte: Bij alle de 3 punten van het amendement is het goed om te realiseren dat de GR Twiske-Waterland een gemengde regeling is van raden en staten. Dat impliceert namelijk dat de bestuurlijk vertegenwoordiger van de gemeente namens de gemeenteraad zitting heeft in het bestuur en rechtstreeks hierover kan worden bevraagd en ter verantwoording kan worden geroepen. Sterker nog, de raad kan zelfs besluiten om een raadslid uit haar midden als vertegenwoordiger aan te wijzen (i.p.v. wethouder). De invloed van de raad is bij dit type regeling al relatief groot. Veel van de adviezen van de regionale werkgroep hebben vooral meerwaarde voor bijvoorbeeld collegeregelingen waar de afstand tot de raad groter is en het controlerend toezicht van de raad daardoor meer afgedwongen moet worden. Het recreatieschap Twiske-Waterland zou in dat opzicht nu al veel dichterbij de raden en staten moeten staan (het is immers 'van hun'). Wat het voorgaande betreft organiseert het recreatieschap om die reden bij herhaling informatiebijeenkomsten voor raadsleden en leden van Provinciale Staten. Hierbij is de opkomst doorgaans niet groot, maar dat zijn nou bij uitstek ook momenten voor de raden en staten om hun informatiebehoefte te voeden!